

ТАТАРСТАН
РЕСПУБЛИКАСЫ
ЧИРМЕШӘН
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
БӘРКӘТӘ АВЫЛ
ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ

РЕСПУБЛИКА ТАТАРСТАН
ЧЕРЕМШАНСКИЙ
МУНИЦИПАЛЬНЫЙ РАЙОН
СОВЕТ
БЕРКЕТ-КЛЮЧЕВСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ

423106, БӘРКӘТӘ АВЫЛЫ,
ЛЕНИН УРАМЫ, ЙОРТ 76 «а»

тел.+7(84396)
2-64 -66
тел./факс
+7(84396) 2-64-66

423106, СЕЛО БЕРКЕТ- КЛЮЧ,
УЛИЦА ЛЕНИНА, ДОМ 76 «а»

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЧИРМЕШӘН МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
БӘРКӘТӘ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ

КАРАР

№ 74

«18» май 2015 ел

Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районы
Бәркәтә авыл жирлеге Уставына
үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында

2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» Федераль законның 44 статьясы, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының 7 статьясы, Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районы Бәркәтә авыл жирлеге Уставының 85, 86, 87 статьялары нигезендә, Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районы Бәркәтә авыл жирлеге Советы **КАРАР ИТТЕ:**

1. Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районы Бәркәтә авыл жирлеге Советының 20.07.2013 ел, № 40 карары белән кабул ителгән Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районы Бәркәтә авыл жирлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертергә:

1. 5 статьяның 1 өлешен яңа редакциядә бәян итәргә:

«1. Жирлекнең жирле әһәмияттәге мәсьәләләренә түбәндәгеләр керә:

1) жирлек бюджеты проектын төзү һәм карау, жирлек бюджетын раслау һәм үтәү, аның үтәлешен контрольдә тоту, жирлек бюджеты үтәлеше турындагы хисапны төзү һәм раслау;

2) жирлекнең жирле салымнарын һәм жыемнарын билгеләү, үзгәртү һәм юкка чыгару;

3) жирлекнең муниципаль милкендәге мөлкәтенә ия булу, аннан файдалану һәм эш итү;

4) жирлекнең торак пунктлары чикләрендә беренчел янгын куркынычсызлыгы чараларын тәэмин итү;

5) жирлек халкын элемтә, жәмәгать туклануы, сәүдә һәм көнкүреш хезмәте күрсәтү белән тәэмин итү өчен шартлар тудыру;

6) жирлек халкын мәдәният оешмалары хезмәтләре белән тәэмин итү һәм ял оештыру өчен шартлар тудыру;

7) жирлек территориясендә физик культура һәм массакуләм спортны үстерү өчен шартлар булдыру, жирлекнең рәсми физкультура-сәламәтләндрү һәм спорт чараларын үткәрүне оештыру;

8) жирлекнең архив фондларын формалаштыру;

9) жирлек территориясен төзекләндрү кагыйдәләрен раслау, шул исәптән, алар урнашкан биналарны (торак йортларны да кертеп), корылмаларны һәм жир кишәрлекләрен карап тоту, тиешле Биналарның һәм корылмаларның фасадларын һәм киртәләрен тышкы кыяфәтенә карата таләпләр, аларны төзекләндрү буенча эшләр исемлеге һәм аларны үтәүнең ешлыгы; биналарның (биналарның) һәм корылмаларның якин-тирә территорияләренә төзекләндрүдә катнашу тәртибен билгеләү; жирлек территориясен төзекләндрү (урамнарны яктырту, территорияне яшелләндрү, урам исемнәре һәм йорт номерлары язылган күрсәткечләр кую, кече архитектура формаларын урнаштыру һәм карап тоту);

10) адресация объектларына адреслар бирү, адресларны үзгәртү, юкка чыгару, урам-юл чөлтәре элементларына атамалар бирү (федераль әһәмияттәге автомобиль юлларыннан, төбәк яки муниципальара әһәмияттәге автомобиль юлларыннан, жирле әһәмияттәге муниципаль берәмлекләрдән тыш) жирлек чикләрендә планлаштыру структурасы элементларына исемнәр бирү, мондый атамаларны үзгәртү, юкка чыгару, мәгълүматны дәүләт адреслы реестрында урнаштыру;

11) авыл хужалыгы житештерүен үстерүгә ярдәм итү, кече һәм урта эшкүарлыкны үстерү өчен шартлар тудыру;

12) жирлектә балалар һәм яшьләр белән эшләү чараларын оештыру һәм гамәлгә ашыру;

13) жәмәгать тәртибен саклауда катнашучы гражданнырга һәм аларның берләшмәләренә ярдәм күрсәтү, халык дружиналары эшчәнлеге өчен шартлар тудыру;

14) көнкүреш калдыкларын һәм чүп-чар жыюны һәм чыгаруны оештыру;

15) ритуаль хезмәтләр оештыру һәм күмү урыннарын карап тоту».

2. «Жирлекнең жирле үзидарә органнарының жирлекләренң жирле әһәмияттәге мәсьәләләренә кертелмәгән мәсьәләләренә хәл итүгә хокуклары» 6 статьясындагы 1 өлешен түбәндәге эчтәлекле 11,12 пунктчалар белән тулыландырырга:

«11) Торак законнары нигезендә социаль файдаланудагы торак фондының торак урыннарына наем шартнамәләре буенча гражданнырга муниципаль торак фондыннан торак урыннары бирү;

12) федераль законнарда билгелэнгән тәртиптә һәм шартларда оешмалар тарафыннан хезмэт күрсәтү сыйфатын бәйсез бәяләүне үткәрүне оештыру өчен шартлар тудыру».

3. 30 статьяны «Жирлек Советы депутаты статусы» яңа редакциядә бәян итәргә:

1. Жирлек Советы депутаты вәкаләтләре аның сайланганнан соң башлана һәм яңа чакырылыш жирле үзидарәнең сайланулы органы эшли башлаганнан бирле туктатыла.

Алдагы чакырылыш авыл жирлеге Советы депутаты вәкаләтләре жирлек Советы оешкан көннән туктатыла.

2. Жирлек Советы депутаты, әлеге Уставта билгелэнгән очрактан тыш, депутат эшчәнлеген төп эш урыны буенча хезмэт һәм хезмэт вазыйфаларын башкару белән бергә алып бара.

3. Жирлек Советы депутаты, жирле үзидарәнең сайланулы вазыйфаи заты 2008 елның 25 декабрдәге «Коррупциягә каршы торында» 273-ФЗ номерлы Федераль законда һәм башка федераль законнарда билгелэнгән чикләүләргә һәм тыюларны үтәргә һәм бурычларны үтәргә тиеш. Жирлек Советы депутаты, үз вәкаләтләрен даими нигездә башкаручы, хокуклы түгел:

1) эшмәкәрлек эшчәнлегенә белән шәхсән яки ышанычлы затлар аша шөгыльләнәргә, шулай ук хужалык итүче субъект белән идарә итүдә катнашырга (торак, торак-төзелеш, гараж кооперативларыннан, бакчачылык, яшелчәчелек, дача кулланучылар кооперативларыннан, билгелэнгән тәртиптә теркәлгән күчмәсез милек милекчеләре һәм һөнәр берлегенә ширкәтләреннән тыш), әгәр федераль законнарда башкасы каралмаган булса яисә әгәр федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә муниципаль хокукый актта билгелэнгән тәртиптә аңа әлеге оешма белән идарә итүдә катнашырга йөкләнмәгән булса;

2) башка түләүле эшчәнлек белән шөгыльләнәргә, мөгаллимлек, фәнни һәм башка ижади эшчәнлектән тыш. Шулай ук вакытта мөгаллимлек, фәнни һәм башка ижади эшчәнлек бары тик чит ил дәүләтләре, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданны һәм гражданнылыгы булмаган затлар акчалары хисабына гына финанслана алмый, әгәр Россия Федерациясенә халыкара килешүендә яки Россия Федерациясә законнарында башкача каралмаган булса;

3) Россия Федерациясенә халыкара шартнамәсендә яисә Россия Федерациясә законнарында башкасы каралмаган булса, идарә органнары, попечительлар яки күзәтчелек советлары, Россия Федерациясә территориясендә эшләүче чит ил коммерцияле булмаган хөкүмәтнеке булмаган һәм аларның структур бүлекчәләре составына керергә.

4. Жирлек Советы депутатына үз вәкаләтләрен законнар, жирлек Советы карарлары нигезендә каршылыксыз гамәлгә ашыру өчен шартлар тәэмин ителә.

5. Жирлек Советы депутаты жирлек Советы тарафыннан расланган депутат этикасы кагыйдәләрен үтәргә, шулай икән түбәндәге йөкләмәләргә үтәргә тиеш:

1) шәхсән яисә аның якин туганнарына кагылышлы мәсьәләләргә хәл иткәндә жирле үзидарә органнары, оешмалар, вазыйфаи затлар, муниципаль

хезмәткәрләр һәм гражданнар эшчәнлегенә йогынты ясау өчен депутат статусыннан файдаланмаса;

2) депутат вазыйфаларын объектив башкаруда шик уятырга мөмкин булган тәртиптән тыелырга, шулай ук аның абруена яисә жирлек Советы абруена зыян китерергә сәләтле низаглы ситуацияләрдән котылырга;

3) мәнфәгатьләр конфликты барлыкка килү куркынычы янаганда - шәхси кызыксыну депутатлык вазыйфаларының объектив башкарылуына тәэсир итә яки йогынты ясый ала торган хәл, бу хакта жирлек советына хәбәр итә һәм әлегә мәнфәгатьләр конфликтын булдырмауга яки жайга салуга юнәлтелгән аның карарын үтәргә мөмкин;

4) жирлек Советында билгеләнгән Халык алдында чыгыш ясау кагыйдәләрен үтәргә;

5) депутат эшчәнлегә белән бәйлә булмаган максатларда, Федераль закон нигезендә конфиденциаль характердагы белешмәләргә кертелгән, депутат вазыйфаларын үтәү белән бәйлә рәвештә аңа билгеле булган мәгълүматларны таратмаса һәм кулланмаса;

б) физик һәм юридик затлардан (бүләкләр, акчалата бүләк, ссудалар, хезмәт күрсәтүләр, күнел ачу, ял итү, транспорт чыгымнары һәм башка бүләкләүләр) депутат вазыйфаларын үтәүгә бәйлә рәвештә акчалата бүләк алмаса.

4. «Башкарма комитет вәкаләтләре» 49 статьясын яңа редакциядә бәян итәргә:

1. Авыл жирлегә башкарма комитеты:

1) планлаштыру, бюджет, финанс һәм исәпкә алу өлкәсендә:

- жирлек бюджеты проектын, жирлекнең комплекслы социаль-икътисади үсеш планнары һәм программалары проектларын эшли һәм Совет каравына чыгара;

- жирлек бюджетын раслауны һәм үтәүне тәмин итә, жирлекнең комплекслы социаль-икътисади үсеш программаларының һәм планнарының үтәлешен оештыра;

-аның үтәлешен контрольдә тотар;

- жирлек бюджеты үтәлеше турында хисап, жирлекнең комплекслы социаль-икътисади үсеш программаларының һәм планнарының үтәлеше турында отчет әзерли;

- жирле салымнар һәм жыемнар билгели, үзгәртә һәм юкка чыгара;

- жирлекнең икътисад һәм социаль өлкәсе торышын характерлый торган статистик күрсәткечләр жыюны һәм күрсәтелгән мәгълүматларны законнарда билгеләнгән тәртиптә дәүләт хакимияте органнарына бирүне оештыра.

2) жирлек территориясендә муниципаль милек белән идарә итү өлкәсендә:

- жирлекнең муниципаль милкендәге мөлкәте белән идарә итә, муниципаль милек объектларын төзү, сатып алу, куллану, алар белән эш итү һәм арендау мәсьәләләрен хәл итә;

- муниципаль милектә булмаган предприятиеләр, оешмалар белән жирлекнең икътисади һәм социаль үсешендә хезмәттәшлек итү турында килешүләр төзи;

- жирлек территориясендә халыкка хезмәт күрсәтү өлкәсендә төрле милек формасындагы предприятиеләр булдыруга ярдәм итә;

- муниципаль заказны формалаштыра һәм урнаштыра;

- жирлекне төзекләндерү, халыкка коммуналь хезмәт күрсәтү, социаль инфраструктура объектларын төзү һәм ремонтлау, продукция житештерү, халыкның көнкүреш һәм социаль - мәдәни ихтыяжларын канәгатьләндерү өчен кирәкле хезмәтләр күрсәтү, моның өчен каралган үз матди һәм финанс чараларын кулланып башка эшләрне башкаруга заказ бирүче булып тора.

- энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижелелеген арттыру өлкәсендә муниципаль программаларны гамәлгә ашыра, жирлек чикләрендә муниципаль торак фонды булган күп фатирлы йортларга энергетика тикшерүен оештыра, энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижелелеген арттыру турында законнарда каралган башка чаралар оештыра һәм үткәрә.

- жирлекнең коммуналь инфраструктурасы системаларын комплекслы үстерү программасын эшли һәм тормышка ашыра, аларга карата таләпләр Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә

3) халыкны һәм территорияләрне гадәттән тыш хәлләрдән саклау, яклау өлкәсендә

- жирлекнең торак пунктлары чикләрендә беренчел янгын куркынычсызлыгы чараларын үткәрүне тәмин итә;

- жәмәгать тәртибен саклауда катнашучы граждандарга һәм аларның берләшмәләренә ярдәм күрсәтә, халык дружиналары эшчәнлеген өчен шартлар тудыра;

4) халыкка торак-коммуналь, көнкүреш, сәүдә һәм башка хезмәт күрсәтү өлкәсендә:

- халыкны жәмәгать туклануы, сәүдә һәм көнкүреш хезмәте күрсәтү белән тәмин итү өчен шартлар тудыра, базарлар, ярминкәләр оештыра;

- халыкның ялын оештыру һәм мәдәният оешмалары хезмәтләре белән тәмин итү өчен шартлар тудыра;

- жирлек территориясендә физик культура һәм массакүләм спорт үсеше өчен шартлар тудыра, жирлекнең рәсми физкультура-сәламәтләндерү һәм спорт чараларын үткәрүне оештыра;

- жирлекнең архив фондларын формалаштыра;

- жирлектә балалар һәм яшьләр белән эшләр буенча чаралар оештыра һәм тормышка ашыра;

- ритуаль хезмәтләр күрсәтүне оештыра һәм күмү урыннарын карап тотуны тәмин итә;

5) төзекләндерү өлкәсендә:

- жирлек территориясен төзекләндерү кагыйдәләрен раслый, шул исәптән биналарны (торак йортларны да кертеп), корылмаларны һәм жир кишәрлекләрен карап тоту буенча да, тиешле биналарның һәм корылмаларның фасадларын һәм киртәләрен тышкы кыяфәтенә карата да таләпләр раслый.;

- төзекләндерү буенча эшләр исемлеген һәм аларны башкару ешлыгын раслый;

- биналарның (алардагы бүлмэләрнең) һәм корылмаларның милекчеләренең якин-тирә территорияләренә төзекләндерүдә катнашу тәртибен билгеләү;
- тирә-юнь территорияләрен төзекләндерүне (урамнарны яктырту, территорияләренә яшелләндрүне, урам исемнәре һәм йорт номерлары язылган күрсәткечләр урнаштыруны, кече архитектура формаларын урнаштыруны һәм карап тотуны да кертеп) оештыра;
- адресация объектларына адреслар бирүне, адресларны үзгәртү, юкка чыгару, урам-юл челтәре элементларына атамалар бирү (федераль эһәмияттәге автомобиль юлларыннан, төбәк яки муниципальгара эһәмияттәге автомобиль юлларыннан, муниципаль районның жирле эһәмияттәге автомобиль юлларыннан тыш);
- жирлек чикләрендә планлаштыру структурасы элементлары атамаларын үзләштерә, мондый атамаларны үзгәртә, юкка чыгара;
- дәүләт адреслы реестрында мәгълүмат урнаштыра;
- көнкүреш калдыкларын һәм чүп-чар жыюны һәм чыгаруны оештыра;
- б) мэдәният, спорт һәм балалар һәм яшьләр белән эшләү өлкәсендә:
  - балалар һәм яшьләр белән эшләү чараларын оештыра һәм гамәлгә ашыра;
- 7) авыл хужалыгын һәм эшқуарлыкны үстерү өлкәсендә:
  - кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү өчен шартлар тудыра, авыл хужалыгы житештерүен үстерүдә шартлар тудыра;
- 8) федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары жирле үзидарә органнарына тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен үтәү өлкәсендә:
  - федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә жирле үзидарә органнарына тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыра;
  - дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен бирелгән матди һәм финанс чараларын исәпкә алып бара һәм тиешле файдалануны тәэмин итә;
  - федераль законнарда һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән тәртиптә тапшырылган дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру турында хисаплар тапшыра;
  - жирлек Советы карарлары нигезендә үзләренә тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен, жирлекнең жирле үзидарә органнары карамагында булган матди ресурслардан һәм финанс чараларыннан өстәмә файдалануны тәэмин итә;
  - кирәк булганда, Чирмешән муниципаль районы Финанс-бюджет палатасы белән жирлек бюджетын формалаштыру һәм үтәү буенча вәкаләтләренә тапшыру турында килешү төзи
- 9) башка вәкаләтләр:
  - жирлек башлыгы эшчәнлеген оештыру, хокукый, мәгълүмати, матди-техник һәм башка яктан тәэмин итүне башкара;
  - әлегә Уставның 5 статьясындагы 1 өлешенәң 4 һәм 9 пунктларында каралган жирлекнең жирле эһәмияттәге мәсьәләләрен хәл итү максатларында гражданнырны жирлек өчен эһәмиятле булган социаль эһәмиятле эшләрне

(шул исәптән дежурлыкларны) ирекле рәвештә башкаруга жәлеп итү турында карар кабул итә һәм аларны үткәрүне оештыра.

- жирлекнең жирле әһәмияттәге мәсьәләләре буенча, законнар, әлеге Устав, жирлек Советы карарлары белән жирлек Советы яисә башка жирле үзидарә органнары вәкаләтләрәнән тыш, башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

2. Башкарма комитет жирлекнең жирле әһәмияттәге мәсьәләләренә кертелмәгән мәсьәләләрне хәл итү буенча түбәндәге вәкаләтләрне гамәлгә ашыра:

- жирлек музейлары булдыра;
- жирлектә нотариус булмаган очракта законнарда каралган нотариаль гамәлләр башкару;

- опека һәм попечительлек эшчәнлеген тормышка ашыруда катнаша;
- жирлек территориясендә жирле милли-мәдәни мохтариятләрнең хокукларын тормышка ашыру белән бәйлә эшчәнлекне тормышка ашыру өчен шартлар тудыра;

- туризм өчен шартлар тудыру;
- муниципаль янгын сагы булдыру;
- опека һәм попечительлек эшчәнлеген тормышка ашыруда катнашу;
- Россия Федерациясе халыкларының милли-мәдәни үсешенә һәм жирлек территориясендә миллиәтара мөнәсәбәтләр өлкәсендә чараларны тормышка ашыруга ярдәм итә;

- жирлек территориясендә муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләрне мобилизация эзәрләү чараларын оештыруда һәм тормышка ашыруда катнаша;

- кеше хокукларын тәмин итүгә жәмәгать контролен һәм мәжбүри тоту урыннарында булган затларга ярдәм күрсәтә.

- «Россия Федерациясендә инвалидларны социаль яклау турында» 1995 елның 24 ноябрәндәге 181-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә инвалидларның ижтимагый берләшмәләренә, шулай ук Гомумроссия инвалидлар ижтимагый берләшмәләре тарафыннан оештырылган оешмаларга ярдәм күрсәтә.

- федераль законнарда билгеләнгән тәртиптә һәм шартларда оешмалар тарафыннан хезмәт күрсәтү сыйфатын бәйсез бәяләүне үткәрүне оештыру өчен шартлар тудыру;

-гражданнарга социаль файдаланудагы торак фондының торак урыннарына наем шартнамәләре буенча торак урыннары бирү, торак законнары нигезендә.

3. Авыл жирлегенәң жирле үзидарә органнары әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән мәсьәләләрне хәл итәргә, федераль законнарда каралган булса, башка дәүләт вәкаләтләрән гамәлгә ашыруда катнашырга, шулай ук башка муниципаль берәмлекләрнең жирле үзидарә органнары, дәүләт хакимияте органнары компетенциясенә кермәгән һәм федераль законнар һәм Россия Федерациясе субъектлары законнары белән аларның компетенциясенән төшереп калдырылмаган башка мәсьәләләрне, Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларынан бирелгән бюджетара

трансфертлардан тыш, жирле бюджетлар керемнәре исәбенә хәл итәргә хокуклы.

5. «Муниципаль норматив хокукый актларны бастырып чыгару (халыкка житкерү) һәм аларның үз көченә керү тәртибе» 71 статьясындагы 9 пунктна түбәндәге эчтәлекле пунктча өстәргә:

«- массакуләм мәгълүмат чараларында «Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталы» Интернет-ресурсын урнаштыру юлы белән.

6. Жирлектә бюджет процессы» 78 статьясын яңа редакциядә баян итәргә:

1. Жирлек бюджетын формалаштыру, раслау, үтәү һәм аның үтәлешен контрольдә тоту жирлекнең жирле үзидарә органнары тарафыннан мөстәкыйль гамәлгә ашырыла. Жирлек бюджетын формалаштыру, раслау һәм үтәү тәртибе Россия Федерациясә Бюджет кодексы, федераль законнар һәм алар нигезендә кабул ителгән Татарстан Республикасы Бюджет кодексы һәм Татарстан Республикасы законнары белән билгеләнә.

2. Жирлек бюджеты проекты, жирлек советы карары, жирлек бюджетын раслау турында карар, аның үтәлеше турында еллык хисап, район бюджетын үтәү барышы һәм жирле үзидарә органнарының муниципаль хезмәткәрләре, муниципаль учреждениеләр хезмәткәрләре саны турында квартал саен белешмәләр, аларны тотуга факттагы чыгымнар күрсәтеп, рәсми бастырып чыгарылырга тиеш (халыкка житкереләргә).

3. Жирлек советының чираттагы финанс елына һәм план чорына жирле бюджет турында Россия Федерациясә бюджет системасы бюджетларының керемнәрен (чыгымнарын) үзгәртүгә китерә торган карар проектын жирлек Советына керткәннән соң кабул ителгән салымнар һәм жыемнар турындагы норматив-хокукый актларына үзгәрешләр кертүне күздә тотучы норматив хокукый актларында Чираттагы финанс елыннан соң килгән елның 1 гыйнварыннан да соңга калмыйча жирлек Советының күрсәтелгән норматив хокукый актларының үз көченә керүе турындагы нигезләмәләре үз эченә алырга тиеш.

5. Жирлек бюджеты проекты Чирмешән муниципаль районы Бөркәтә авыл жирлегә Советының муниципаль хокукый акты нигезендә өч елга (чираттагы финанс елына һәм план чорына) төзелә һәм раслана.

6. Жирлек бюджеты проекты, Россия Федерациясә Бюджет кодексы һәм аның таләпләре нигезендә Татарстан Республикасы Бюджет кодексы һәм әлегә Устав нигезендә кабул ителгән тәртиптә һәм срокларда төзелә.

7. Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты проекты төзү түбәндәгеләргә нигезләнә:

Россия Федерациясә Президентының Россия Федерациясә Федераль Собраниесенә Юлламасының Россия Федерациясендә бюджет сәясәтен (бюджет сәясәтенә таләпләр) билгели торган нигезләмәләре;

бюджет сәясәтенең төп юнәлешләре һәм салым сәясәтенең төп юнәлешләре;

Россия Федерациясә таможня-тариф сәясәтенең төп юнәлешләре;
социаль-икътисадый фаразлау;

озак вакытлы чорга бюджет фаразы (бюджет фаразы проекты, бюджет фаразына үзгәрешләр кертү проекты);

муниципаль программалар (муниципаль программалар проектлары, күрсәтелгән программаларга үзгәрешләр проектлары).

8. Бюджет турындагы карарда бюджет керемнәренәң гомуми күләме, чыгымнарның гомуми күләме, бюджет дефициты (профициты), шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Россия Федерациясе субъектлары законнары, Муниципаль берәмлекләрнең вәкиллекле органнарының муниципаль хокукый актлары (бюджет турында законнан (карарлардан тыш) белән билгеләнгән башка күрсәткечләр булырга тиеш.

9. Жирлек бюджеты турындагы карар белән составы Россия Федерациясе Бюджет кодексы, аның нигезендә кабул ителгән Татарстан Республикасы Бюджет кодексы һәм Татарстан Республикасы законнары, жирлек Советының муниципаль хокукый актлары нигезендә билгеләнә торган күрсәткечләр раслана.

10. Район бюджеты турындагы карар белән билгеләнә:

Район бюджеты керемнәренәң Баш администраторлары исемлеге;

Район бюджеты кытлыгын финанслау чыганакларының баш администраторлары исемлеге;

чыгымнар төрләре бүлекләре, бүлекчәләре, максатчан статьялары, төркемнәре (төркемнәре һәм төркемчәләре) буенча йә чыгымнар төрләре бүлекләре, бүлекчәләре, максатчан статьялары (муниципаль программалар һәм программага карамаган эшчәнлек юнәлешләре), төркемнәре (төркемнәре һәм төркемчәләре) һәм (яисә) максатчан статьялар (муниципаль программалар һәм программага карамаган эшчәнлек юнәлешләре), чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет чыгымнары классификациясенә чыгымнар төрләре (төркемнәре һәм төркемчәләре) буенча, шулай ук әлеге Кодекста, Татарстан Республикасы законында, Чирмешән муниципаль районы Югары Кәминкә авыл жирлеге Советының муниципаль хокукый актында билгеләнгән очракларда бюджет чыгымнары классификациясенә бүлекләре һәм бүлекчәләре буенча бюджет ассигнованиеләрен бүлү;

чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет чыгымнарының ведомство структурасы;

гавами норматив йөкләмәләренә үтәүгә юнәлдерелә торган бюджет ассигнованиеләренәң гомуми күләме;

башка бюджетлардан алына торган бюджетара трансфертлар күләме һәм (яисә) чираттагы финанс елында һәм план чорында Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларына бирелә торган бюджетара трансфертлар күләме;

план чорының беренче елына район бюджеты чыгымнарының шартлы рәвештә расланган (расланган) чыгымнарының гомуми күләме район бюджеты чыгымнарының гомуми күләменәң кимендә 2,5 проценты күләмендә (максатчан билгеләнеше булган Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан бюджетара трансфертлар исәбенә каралган бюджет чыгымнарын исәпкә алмыйча), план чорының икенче елына район бюджеты чыгымнарының гомуми күләменәң кимендә 5 проценты күләмендә (максатчан билгеләнеше булган Россия Федерациясе бюджет

системасының башка бюджетларыннан бюджетара трансфертлар хисабына каралган бюджет чыгымнарын исәпкә алмыйча);

чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганаclarы;

чираттагы финанс елыннан һәм план чорының һәр елыннан соң килә торган елның 1 гыйнварына муниципаль эчке бурычның иң югары чиге шул исәптән муниципаль гарантияләр буенча бурычның иң югары чиген күрсәтеп;

жирлек бюджетының Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм аның нигезендә кабул ителгән Татарстан Республикасы Бюджет кодексы, Чирмешән муниципаль районы Бәркәтә авыл жирлеге Советының муниципаль хокукый актлары белән билгеләнгән башка күрсәткечләре.

11. Жирлек бюджеты турындагы карар проекты белән бер үк вакытта жирлек Советына Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә документлар һәм материаллар тапшырыла.

12. Жирлек бюджеты турында карар проектын карау һәм аның теләүнең муниципаль хокукый актында билгеләнгән раслау тәртибе Чираттагы финанс елының 1 гыйнварыннан бюджет турындагы карарның үз көченә керүен, шулай ук күрсәтелгән карар белән Россия Федерациясе Бюджет кодексының 184.1 статьясы нигезендә күрсәткечләргә һәм характеристикаларны раслауны күздә тотарга тиеш.

13. Жирлек бюджеты турындагы карар 1 гыйнвардан үз көченә керә һәм, әгәр Россия Федерациясе Бюджет кодексы яки жирлек бюджеты турындагы карарда башкасы каралмаган булса, финанс елының 31 декабренә кадәр гамәлдә була.

Жирлек бюджеты турындагы карар, аңа кул куелганнан соң ун көннән дә соңга калмыйча, билгеләнгән тәртиптә рәсми бастырып чыгарылырга тиеш.

14. Жирлекнең жирле үзидарә органнары жирлек бюджетының баланслылыгын һәм бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга салу, бюджет процессын гамәлгә ашыру, муниципаль бурыч дефициты, күләме һәм структурасы, жирлекнең бюджет йөкләмәләрен үтәүне жайга салу буенча билгеләнгән федераль законны һәм Татарстан Республикасы законы үтәүне тәэмин ителәр.

15. Жирлек бюджеты керемнәре Россия Федерациясенә бюджет законнары, салымнар һәм жыемнар турындагы законнар һәм башка мәжбүри түләүләр турындагы законнар нигезендә формалаша.

16. Жирлек бюджеты чыгымнары Россия Федерациясе Бюджет кодексында каралган рәвешләрдә гамәлгә ашырыла.

Федераль дәүләт хакимияте органнары, Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары вәкаләтләрен финанслауга жирлек бюджеты чыгымнарын гамәлгә ашыру, федераль законнарда һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән очрактардан тыш, рәхсәт ителми.

17. Муниципаль милек объектларына бюджет инвестицияләре Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә гамәлгә ашырыла.

2. Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районы Бәркәтә авыл жирлеге Уставының яңа редакциясен расларга.

3. Әлеге карарны законнарда билгеләнгән тәртиптә дәүләт теркәве өчен жибәргә.

4. Мәгълүмати стендларда дәүләт теркәвенә алынганнан соң әлеге карарны игълан итәргә, Чирмешән муниципаль районының рәсми сайтында Интернет челтәрендә урнаштырырга.

5. Әлеге карар, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131 - ФЗ номерлы Федераль законның 44 статьясындагы 8 өлешә, Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районы Уставының 87 статьясындагы 2 өлешә нигезләмәләрен исәпкә алып, рәсми басылып чыккан көннәннән үз көченә керә.

6. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуну үз жаваплылыгымда калдырам.

Татарстан Республикасы
Чирмешән муниципаль районы
Бәркәтә авыл жирлегә
башлыгы, Совет рәисе

Гайнанова Г.Х.